Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

14. listopada 2014.*

„Žalba – Zajednička ribarstvena politika – Ribolovne kvote – Hitne mjere Komisije – Izvanugovorna odgovornost Unije – Članak 340. stavak 2. UFEU-a – Uvjeti – Stvarna i izvjesna šteta“

U spojenim predmetima C-12/13 P i C-13/13 P,

povodom dviju žalbi na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije podnesenih 4. siječnja 2013.,

Gérard Buono, sa stalnom adresom u Agdeu (Francuska),

Jean-Luc Buono, sa stalnom adresom u Agdeu,

Roger Del Ponte, sa stalnom adresom u Balaruc-les-Bainsu (Francuska),

Serge Antoine Di Rocco, sa stalnom adresom u Sèteu (Francuska),

Jean Gérald Lubrano, sa stalnom adresom u Balaruc-les-Bainsu,

Jean Lubrano, sa stalnom adresom u Port-Vendresu (Francuska),

Jean Lucien Lubrano, sa stalnom adresom u Saleillesu (Francuska),

Fabrice Marin, sa stalnom adresom u Frontignanu (Francuska),

Robert Marin, sa stalnom adresom u Balaruc-les-Bainsu,

koje zastupaju A. Arnaud i P.-O. Koubi-Flotte, odvjetnici (C-12/13 P),

i

Syndicat des thoniers méditerranéens, sa sjedištem u Marseilleu (Francuska),

Marc Carreno, sa stalnom adresom u Sèteu,

Jean-Louis Donnarel, sa stalnom adresom u Lourmarinu (Francuska),

Jean-François Flores, sa stalnom adresom u Sèteu,

Gérald Jean Lubrano, sa stalnom adresom u Balaruc-les-Bainsu,

Hervé Marin, sa stalnom adresom u Balaruc-le-Vieuxu (Francuska),

* Jezik postupka: francuski

Nicolas Marin, sa stalnom adresom u Frontignanu,

Sébastien Marin, sa stalnom adresom u Bouziguesu (Francuska),

Serge Antoine José Perez, sa stalnom adresom u Sorèdeu (Francuska),

koje zastupa C. Bonnefoi, odvjetnica (C-13/13 P),

žalitelji,

druge stranke u postupku su:

Europska komisija, koju zastupaju A. Bouquet i D. Nardi, u svojstvu agenata,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: V. Skouris, predsjednik, K. Lenaerts, potpredsjednik, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, C. Vajda i S. Rodin, predsjednici vijeća, A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits (izvjestitelj), J. L. da Cruz Vilaça i F. Biltgen, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Cruz Villalón,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 20. ožujka 2014.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Svojim žalbama Gérard Buono, Jean-Luc Buono, Roger Del Ponte, Serge Antoine Di Rocco, Jean Gérald Lubrano, Jean Lubrano, Jean Lucien Lubrano, Fabrice Marin i Robert Marin (predmet C-12/13 P) kao i Syndicat des thoniers méditerranéens (u daljnjem tekstu: STM) te Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérald Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin i Serge Antoine José Perez (predmet C-13/13 P) zahtijevaju ukidanje presude Općeg suda Europske unije Syndicat des thoniers méditerranéens i dr./Komisija (T-574/08, EU:T:2012:583, u daljnjem tekstu: pobijana presuda), kojom je on odbio njihovu tužbu radi naknade štete koju su navodno pretrpjeli zbog donošenja Uredbe Komisije (EZ) br. 530/2008 od 12. lipnja 2008. o utvrđivanju hitnih mjera primjenjivih na plivarice tunolovke koje love plavoperajnu tunu u Atlantskom oceanu istočno od meridijana 45° W i u Mediteranskome moru (SL L 155, str. 9.).

Pravni okvir

2 Uredbom Vijeća (EZ) br. 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju ribolovnih resursa u okviru Zajedničke ribarstvene politike (SL L 358, str. 59.)(SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 4., svezak 3., str. 38.) želi se uspostaviti višegodišnji plan upravljanja u ribarstvu kako bi se osigurala dugoročna održivost tog sektora.

3 Članak 7. Uredbe br. 2371/2002, pod naslovom „Hitne mjere Komisije“, glasi:

„1. Ako postoje dokazi da ribolovne aktivnosti dovode u ozbiljnu opasnost očuvanje živih vodenih bogatstava ili morski ekosustav i da je potrebno odmah postupati, Komisija može, na temelju opravdanog zahtjeva države članice ili na vlastitu inicijativu, odlučiti o uvođenju hitnih mjera koje ne smiju trajati dulje od šest mjeseci. Komisija može donijeti novu odluku o produženju hitnih mjera za razdoblje od najviše šest mjeseci.

2. Država članica dostavlja zahtjev istodobno Komisiji, drugim državama članicama i regionalnim savjetodavnim vijećima. Oni mogu, u roku od pet radnih dana od primitka zahtjeva, dostaviti Komisiji pismene primjedbe.

Komisija donosi odluku u roku od 15 radnih dana od primitka zahtjeva iz stavka 1.

3. Hitne mjere odmah stupaju na snagu. O njima se obavješćuju dotične države članice i objavljuju se u Službenom listu.

4. Odluku Komisije dotične države članice mogu uputiti Vijeću u roku od 10 radnih dana od primitka obavijesti.

5. U roku od mjesec dana od primitka te odluke, Vijeće može kvalificiranom većinom donijeti drukčiju odluku.“

4 Člankom 20. Uredbe br. 2371/2002, pod naslovom „Dodjela ribolovnih mogućnosti“, propisano je:

„1. Na prijedlog Komisije, Vijeće kvalificiranom većinom odlučuje o ograničenjima ulova i/ili ribolovnog napora te o dodjeli ribolovnih mogućnosti državama članicama kao i o uvjetima vezanima uz ta ograničenja. Ribolovne mogućnosti se raspodjeljuju među državama članicama tako da se svakoj državi članici osigura relativna stabilnost ribolovnih aktivnosti za svaki stok ili tip ribolova.

2. Kada Zajednica utvrdi nove ribolovne mogućnosti, Vijeće odlučuje o dodjeli tih mogućnosti uzimajući u obzir interese svake države članice.

3. Svaka država članica odlučuje o načinu na koji će među plovilima koja vijore njezinu zastavu raspodijeliti ribolovne mogućnosti koje su joj dodijeljene u skladu s pravom Zajednice. O načinu raspodjele obavješćuje Komisiju.

4. Vijeće utvrđuje ribolovne mogućnosti koje su na raspolaganju trećim zemljama u vodama Zajednice te ih dodjeljuje svakoj od tih zemalja.

5. Države članice mogu, nakon što o tome obavijeste Komisiju, međusobno razmijeniti sve ili dio ribolovnih mogućnosti koje su im dodijeljene.“

5 U tom kontekstu došlo je do Uredbe Vijeća (EZ) br. 40/2008 od 16. siječnja 2008. kojom se za 2008. godinu utvrđuju ribolovne mogućnosti i odgovarajući uvjeti za određene stokove riba i skupine stokova riba, primjenjivi u vodama Zajednice i za brodove Zajednice, u vodama koje su podvrgnute ograničenjima ribolova (SL L 19, str. 1.).

6 Ta ograničenja i kvote izmijenjene su Uredbom Komisije (EZ) br. 446/2008 od 22. svibnja 2008. kojom se kvote određene za plavoperajnu tunu u 2008. prilagođavaju sukladno članku 21. stavku 4. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2847/93 o uspostavi sustava kontrole koji se primjenjuje na zajedničku ribarstvenu politiku (SL L 134, str. 11.).

7 Primjenom članka 7. Uredbe br. 2371/2002 Komisija je 12. lipnja 2008. donijela Uredbu br. 530/2008.

8 Uvodna izjava 6. Uredbe br. 530/2008 propisuje:

„Informacije kojima raspolaže Komisija kao i one koje joj priopće nadzornici za vrijeme svojih misija u državama članicama u pitanju pokazuju da se ribolovne mogućnosti plavoperajne tune u Atlantskom oceanu, istočno od 45° W i u Mediteranskome moru, koje su dodijeljene plivaricama tunolovkama koje plove pod grčkom, francuskom, talijanskom, ciparskom i malteškom zastavom ili koje su registrirane u tim državama članicama trebaju smatrati iskorištenima 16. lipnja 2008. i da se ribolovne mogućnosti za taj stok dodijeljene plivaricama tunolovkama koje plove pod španjolskom zastavom ili koje su registrirane u toj državi članici trebaju smatrati iskorištenima 23. lipnja 2008.“ [neslužbeni prijevod]

9 Prvim člankom navedene uredbe predviđeno je:

„Plivaricama tunolovkama koje plove pod zastavom Grčke, Francuske, Italije, Cipra i Malte ili onima koje su registrirane u tim državama od 16. lipnja 2008. zabranjen je ribolov plavoperajne tune u Atlantskom oceanu istočno od meridijana 45° W i u Mediteranskome moru.

Od tog datuma također je zabranjeno zadržavati na plovilu, stavljati u kaveze za tov ili uzgoj, prekrcavati, prevoziti ili iskrcavati stok koji su ulovila navedena plovila.“

10 Članak 2. iste uredbe sastavljen je kako slijedi:

„Plivaricama tunolovkama koje plove pod španjolskom zastavom ili su registrirane u toj državi od 23. lipnja 2008. zabranjen je ribolov plavoperajne tune u Atlantskom oceanu istočno od meridijana 45° W i u Mediteranskome moru.

Od tog datuma također je zabranjeno zadržavati na plovilu, stavljati u kaveze za tov ili uzgoj, prekrcavati, prevoziti ili iskrcavati stok koji su ulovila navedena plovila.“

11 Članak 3. Uredbe br. 530/2008 propisuje:

„1. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavka 2., od 16. lipnja 2008. gospodarski subjekti Zajednice neće prihvaćati nikakve radnje iskrcaja, stavljanja u kavez s ciljem tovljenja ili uzgajanja ni prekrcaj u vodama ili lukama Zajednice plavoperajne tune koju ulove plivarice tunolovke u Atlantskom oceanu istočno od meridijana 45° W i u Mediteranskome moru.

2. Bit će dopušteno iskrcavati, stavljati u kaveze s ciljem tovljenja ili uzgajanja te u vodama ili lukama Zajednice prekrcavati plavoperajnu tunu koju do 23. lipnja 2008. u Atlantskom oceanu istočno od meridijana 45° W i u Mediteranskome moru ulove plivarice tunolovke koje plove pod španjolskom zastavom.“ [neslužbeni prijevod]

Okolnosti spora

12 Žalitelji u predmetu C-12/13 P te Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérald Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin i Serge Antoine José Perez, žalitelji u predmetu C-13/13 P, vlasnici su i/ili suvlasnici plivarica tunolovki pod francuskom zastavom koje plove u vodama Mediteranskog mora. Svi su članovi STM-a.

13 STM, također žalitelj u predmetu C-13/13 P, sindikat je na koji se primjenjuje Knjiga IV. francuskog Zakonika o radu i u koji se mogu učlaniti samo pomorci koji se bave ribolovom tuna.

14 Svi ostali tužitelji, osim STM-a, imali su za 2008. godinu posebnu dozvolu za ribolov koja im je davala ovlast loviti, zadržati, prekrcavati, prenositi, iskrcavati, prevoziti, skladištiti i prodavati plavoperajnu tunu iz Mediteranskog mora, u okviru mogućnosti ribolova koje su im stavljene na raspolaganje putem individualnih kvota. Dozvola koju su izdala francuska tijela dopuštala je ribolov u razdoblju od 1. travnja 2008. do 30. lipnja 2008.

15 Nakon donošenja Uredbe br. 530/2008, kojom se zabranjuje ribolov plavoperajne tune u Mediteranskome moru, njezina ribolovna sezona prekinuta je 16. lipnja 2008. i dozvole za ribolov svih tužitelja osim STM-a bile su povučene.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

16 Tajništvo Općeg suda 24. prosinca 2008. zaprimilo je kolektivnu tužbu tužitelja u prvom stupnju, žalitelja u predmetima C-12/13 P i C-13/13 P, koji su podnijeli tužbu za naknadu štete kako bi ustanovili izvanugovornu odgovornost Europske unije bez krivnje zbog donošenja Uredbe br. 530/2008.

17 Rješenjem od 25. ožujka 2010. postupak pred Općim sudom bio je prekinut do donošenja odluke Suda kojom se završava postupak u predmetu AJD Tuna (C-221/09) i odluke Općeg suda o dopuštenosti u predmetima Norilsk Nickel Harjavalta i Umicore/Komisija (T-532/08) kao i Etimine i Etiproducts/Komisija (T-539/08).

18 Presudom od 17. ožujka 2011. AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153) Sud je odlučio da je Uredba br. 530/2008 bila nevaljana u dijelu u kojem zabrane koje su njome propisane na temelju članka 7. stavka 1. Uredbe br. 2371/2002 stupaju na snagu 23. lipnja 2008. što se tiče plivarica tunolovki koje plove pod španjolskom zastavom ili koje su registrirane u toj državi članici i gospodarskih subjekata Zajednice koji su s njima sklopili ugovore, dok su za plivarice tunolovke koje plove pod grčkom, francuskom, talijanskom, ciparskom i malteškom zastavom ili koje su registrirane u tim državama članicama i gospodarske subjekte Zajednice koji su s njima sklopili ugovore te zabrane proizvodile učinke počevši od 16. lipnja 2008., a da ta razlika u postupanju nije bila objektivno opravdana.

19 Pobijanom presudom Opći sud je tužbu koju je podnio STM ocijenio nedopuštenom, a tužbu koju su podnijeli ostali tužitelji odbio je kao neosnovanu.

Postupak pred Sudom i zahtjevi stranaka

20 Rješenjem predsjednika Suda od 26. veljače 2013. predmeti C-12/13 P i C-13/13 P bili su spojeni u svrhu pisanog i usmenog dijela postupka kao i presude sukladno članku 54. Poslovnika Suda.

21 Žalitelji u predmetu C-12/13 P od Suda zahtijevaju da:

— ukine pobijanu presudu;

— odluči o meritumu i naloži Komisiji da na temelju izvanugovorne odgovornosti isplati sljedeće iznose:

  — Gérardu Buonou i Jean-Lucu Buonou, iznos od 1 523 588,94 eura,

  — Rogeru Del Ponteu, iznos od 1.068.600 eura,

  — Sergeu Antoineu Di Roccou, iznos od 1.094.800 eura,

— Jeanu Géraldu Lubranou, iznos od 855 628,20 eura,

— Jeanu Lubranou i Jeanu Lucienu Lubranou, iznos od 1 523 588,94 eura,

— Fabriceu Marinu i Robertu Marinu, iznos od 865 784,59 eura i

— podredno, da ukine pobijanu presudu i vrati predmet Općem sudu.

22 Žalitelji u predmetu C-13/13 P zahtijevaju od Suda da:

— tužbu STM-a proglasi dopuštenom;

— ukine pobijanu presudu;

— naloži Komisiji da na temelju izvanugovorne odgovornosti isplati iznos naknade štete zatražen u tužbi i

— naloži Komisiji snošenje troškova.

23 Komisija od Suda zahtijeva da:

— odbije žalbe;

— podredno, odbije tužbe za izvanugovornu odgovornost i

— naloži tužiteljima snošenje troškova žalbi kao i troškova prvostupanjskog postupka.

O zahtjevu za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka

24 S obzirom na to da je nakon iznošenja mišljenja nezavisnog odvjetnika usmeni dio postupka zatvoren 20. ožujka 2014., žalitelji u predmetu C-13/13 P zatražili su ponovno otvaranje usmenog dijela postupka dopisom od 24. ožujka 2014., dostavljenim tajništvu Suda 25. ožujka 2014.

25 Potonji su osobito iznijeli, s jedne strane, da je mišljenje nezavisnog odvjetnika utemeljeno na argumentu o kojem stranke nisu dovoljno raspravile, odnosno zakonitom ili nezakonitom karakteru Uredbe br. 530/2008 i, s druge strane, da postoji nova činjenica, koja može imati odlučujući utjecaj na odluku Suda, vezana za činjenicu da Komisija nije bila aktivna i nije poduzela mjere radi uklanjanja diskriminacije koju je uzrokovala nevaljanost Uredbe br. 530/2008.

26 U tom smislu valja podsjetiti da na temelju članka 83. svojeg poslovnika Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti otvaranje ili ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena ili ako stranka iznese, nakon zatvaranja tog dijela postupka, novu činjenicu koja je takve prirode da ima odlučujući utjecaj na odluku Suda ili pak ako je u predmetu potrebno odlučiti na temelju argumenta o kojem se nije raspravljalo među strankama ili zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta Suda Europske unije (vidjeti presude Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2014:101, t. 21. i Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, t. 20.).

27 K tome je na temelju članka 252. drugog stavka UFEU-a dužnost nezavisnog odvjetnika, djelujući posve nepristrano i neovisno, na javnoj raspravi iznositi obrazložena mišljenja u predmetima u kojima se u skladu sa Statutom Suda Europske unije zahtijeva njegovo sudjelovanje. Sud nije vezan ni mišljenjem nezavisnog odvjetnika ni obrazloženjem koje je dovelo do mišljenja (presuda Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 57. i navedena sudska praksa).

28 U ovom slučaju Sud smatra, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da je stvar dovoljno razjašnjena da se o njoj donese odluka, da o ovim predmetima ne treba odlučiti na temelju argumenata o kojima stranke nisu raspravile i da nova činjenica koju tužitelji spominju nije takva da bi imala odlučujući utjecaj na odluku Suda. Stoga ne treba prihvatiti zahtjev za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka.

O žalbama

Prvi žalbeni razlog iz predmeta C-13/13 P

Argumentacija stranaka

29 Prvim žalbenim razlogom žalitelji u predmetu C-13/13 P ističu da je Opći sud, odlučivši da STM nema aktivnu procesnu legitimaciju, iskrivio elemente iz spisa. Smatraju da bi se potpunim ispitivanjem tih elemenata moglo ustanoviti postojanje vlastitog pravnog interesa STM-a koji mu omogućava zahtijevanje naknade svoje posebne štete.

30 S jedne strane, žalitelji u predmetu C-13/13 P osporavaju materijalnu točnost zaključka Općeg suda iz točke 23. pobijane presude prema kojoj STM nije obrazložio svoju štetu upućujući na vlastite pisane odgovore na dva pitanja koja je postavio Opći sud, iz kojih proizlazi da je nematerijalna šteta STM-a povezana s povredom profesionalnog ugleda aktivnosti njegovih članova.

31 S druge strane, žalitelji u predmetu C-13/13 P ne osporavaju ocjenu Općeg suda iz točke 24. pobijane presude prema kojoj STM nije cesionar prava na odštetu koje su prenijeli njegovi članovi, već ističu da je, sukladno francuskom pravu, STM-u kao sindikatu povjerena zadaća od općeg pravnog interesa koja mu daje pravni interes za sebe i svoje članove.

32 Komisija osporava argumente koje su žalitelji u predmetu C-13/13 P iznijeli u prilog prvom žalbenom razlogu. U svojem odgovoru na tužbu Komisija ističe da je obrazloženje Općeg suda odraz zbunjujuće argumentacije STM-a.

Ocjena Suda

33 Sukladno članku 21. Statuta Suda i članku 44. Poslovnika Općeg suda, tužba mora između ostalog naznačivati predmet spora i sadržavati tužbeni zahtjev te sažeti prikaz tužbenih razloga.

34 Nesporno je da, kako bi tužba za naknadu štete odgovarala gore navedenim zahtjevima, tužitelj mora u svojoj tužbi naznačiti razloge koje namjerava navesti u prilog svojim zahtjevima te, osobito, prirodu štete koju je navodno pretrpio kao i činjenicu koja je proizvela tu štetu (rješenje TAO/AFI/Komisija, C-322/91, EU:C:1992:495, t. 13.).

35 Naprotiv, bilo koji zahtjev za naknadu štete čiji predmet nije preciziran i za koji nedostaju tužbeni razlozi treba smatrati nedopuštenim (presuda Zuckerfabrik Schöppenstedt/Vijeće, 5/71, EU:C:1971:116, t. 8. i 9.).

36 Tužba u prvom stupnju nije sadržavala nikakvu preciznu naznaku prirode štete koju je STM navodno pretrpio.

37 Naime, šteta koju je STM navodno pretrpio nalazi se samo u dijelu tužbe koji sadrži tužbeni zahtjev tužitelja u prvom stupnju i u obliku zahtjeva za paušalni iznos od 30.000 eura, na temelju nematerijalne štete, koji bi se uložio u programe informiranja za članove STM-a.

38 Slijedi da, kako je ocijenio Opći sud u točki 22. pobijane presude, STM nije u tužbi ništa precizirao u vezi sa, s jedne strane, prirodom navodne štete u pogledu ponašanja prigovorenog Komisiji i, s druge strane, čak ni okvirnom procjenom te štete. Nadalje, tvrdnja prema kojoj bi iznos od 30.000 eura bio dodijeljen za informiranje članova STM-a nije relevantna za određivanje prirode ili dosega navedene štete jer se odnosi samo na buduće korištenje odštete, a ne na doseg navedene štete.

39 Stoga je tužba za naknadu štete STM-a trebala u svakom slučaju biti proglašena nedopuštenom zato što nije ispunjavala uvjete predviđene u članku 44. stavku 1. točki (c) Poslovnika Općeg suda a da nije potrebno izjasniti se o tome je li Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je tužbu, onako kako ju je sročio STM, zbog nedostatka procesne legitimacije potonjeg proglasio nedopuštenom.

Treći žalbeni razlog naveden u predmetu C-12/13 P te treći i četvrti žalbeni razlozi navedeni u predmetu C-13/13 P

Argumentacija stranaka

40 Trećim žalbenim razlogom žalitelji u predmetu C-12/13 P ističu da pobijana presuda sadrži pogrešku koja se tiče prava zbog toga što Opći sud nije općenito priznao postojanje izvanugovorne odgovornosti bez krivnje u pravu Unije.

41 Trećim i četvrtim žalbenim razlogom, koje valja smatrati jednim žalbenim razlogom, žalitelji u predmetu C-13/13 P ističu da je Opći sud učinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točkama 82. do 88. pobijane presude ocijenio da navedena šteta nije neuobičajena s obzirom na to da ne prelazi granice ekonomskog rizika svojstvenog sektoru ribolova.

42 Komisija osporava sve argumente navedene u okviru spomenutih žalbenih razloga.

Ocjena Suda

43 Nesporno je da prema trenutačnom stanju prava Unije usporedno ispitivanje pravnih sustava država članica ne omogućava uspostavu sustava izvanugovorne odgovornosti Unije zbog njezinog zakonitog izvršavanja aktivnosti koje ulaze u normativnu sferu (vidjeti presudu FIAMM i dr./Vijeće i Komisija, C-120/06 P i C-121/06 P, EU:C:2008:476, t. 175. i 179.).

44 U tom pogledu Opći sud nije počinio nikakvu pogrešku koja se tiče prava jer je, s jedne strane, u točkama 69. do 73. pobijane presude svoj stav temeljio na navedenoj sudskoj praksi i jer je, s druge strane, u točki 76. procijenio da u svjetlu te iste sudske prakse treba ispitati tužbeni razlog koji se temelji na izvanugovornoj odgovornosti Unije zbog zakonitog akta.

45 Slijedi da treći žalbeni razlog koji su tužitelji iznijeli u predmetu C-12/13 P treba odbiti kao neosnovan.

46 Kad je riječ o trećem i četvrtom žalbenom razlogu žalitelja u predmetu C-13/13 P, Opći sud je u točkama 77. do 87. pobijane presude pristupio ispitivanju navodno neuobičajenoga i posebnoga karaktera suvišno navedene štete, u slučaju da u pravu Unije treba priznati načelo izvanugovorne odgovornosti Unije zbog zakonitog akta (vidjeti u tom smislu presudu Dorsch Consult/Vijeće i Komisija, C-237/98 P, EU:C:2000:321, t. 18. i 19.).

47 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, kada je u okviru žalbe jedan od tužbenih razloga koje je Opći sud prihvatio dovoljan kako bi opravdao izreku njegove presude, nedostaci koje bi mogao imati neki drugi tužbeni razlog presude u pitanju ne mogu utjecati na navedenu izreku, zbog čega je žalbeni razlog na koji se poziva bez učinka i treba ga odbaciti (presuda Komisija/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, t. 68.).

48 Slijedi da treći i četvrti žalbeni razlog na koji se pozivaju žalitelji u predmetu C-13/13 P treba odbaciti kao razloge bez učinka s obzirom na to da su usmjereni protiv žalbenog razloga pobijane presude koji je suvišan.

Drugi žalbeni razlog naveden u predmetu C-13/13 P

Argumentacija stranaka

49 Svojim drugim žalbenim razlogom žalitelji u predmetu C-13/13 P ističu da Uredba br. 530/2008, čak i nakon proglašenja presude AJD Tuna (EU:C:2011:153), ostaje u načelu zakonit akt, koji je samo djelomično proglašen ništavim, odnosno u dijelu koji se tiče datuma njezinog stupanja na snagu u odnosu na plivarice tunolovke koje plove pod grčkom, francuskom, talijanskom, ciparskom i malteškom zastavom ili koje su registrirane u tim državama članicama i gospodarskih subjekata Unije koji su s njima sklopili ugovore.

50 Uzimajući u obzir činjenicu da je navedeni žalbeni razlog usmjeren protiv točaka pobijane presude koje se tiču tužitelja u prvostupanjskom postupku, koji su različiti od žalitelja u predmetu C-13/13 P, Komisija smatra da je taj žalbeni razlog osnovan i da stoga izricanje presude AJD Tuna (EU:C:2011:153) ne predstavlja novu činjenicu u smislu članka 48. stavka 2. Poslovnika Općeg suda.

51 Komisija osobito smatra, s jedne strane, da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je proglasio prihvatljivim tužbeni razlog koji se temelji na izvanugovornoj odgovornosti Unije zbog nezakonitog akta na koji su se pozvali tužitelji u prvom stupnju, žalitelji u predmetu C-12/13 P, s obzirom na to da iz čitanja presude AJD Tuna (EU:C:2011:153) proizlazi da je Sud proglasio ništavom Uredbu br. 530/2008 samo u mjeri u kojoj zabrane koje su njome propisane za plivarice tunolovke koje plove pod španjolskom zastavom ili koje su u toj državi članici registrirane i za gospodarske subjekte Unije koji su s njima sklopili ugovore stupaju na snagu počevši od 23. lipnja 2008., dok su te zabrane za plivarice tunolovke koje plove pod grčkom, francuskom, talijanskom, ciparskom te malteškom zastavom ili koje su u tim državama članicama registrirane i za gospodarske subjekte koji su s njima sklopili ugovore stupile na snagu 16. lipnja 2008. i, s druge strane, da tužitelji u prvom stupnju nisu bili ni na koji način spriječeni podnijeti tužbu za naknadu štete zbog štete koja proizlazi iz nezakonitog akta Unije, čak i u nedostatku presude koja proglašava nevaljanost tog akta.

Ocjena Suda

52 Kao prvo, kada je riječ o dopuštenosti drugog žalbenog razloga koji su istaknuli žalitelji u predmetu C-13/13 P, Sud je već presudio da kada je Opći sud spojio dva predmeta i donio jedinstvenu presudu koja odgovara na sve tužbene razloge koje su stranke iznijele u postupku pred Općim sudom, svaka od njih može kritizirati obrazloženja koja se tiču tužbenih razloga koje je pred Općim sudom iznio samo tužitelj u drugom predmetu (presuda ISD Polska i dr./Komisija, C-369/09 P, EU:C:2011:175, t. 85. i navedena sudska praksa).

53 U ovom slučaju, iako je prvotno pred Općim sudom bio pokrenut samo jedan postupak, činjenica da su se tijekom pisanog postupka tužitelji podijelili u dvije skupine od kojih je jedna, odnosno tužitelji u prvostupanjskom postupku, žalitelji u predmetu C-12/13 P, iznijela novi žalbeni razlog, omogućava *per analogiam* primjenu gore navedene sudske prakse.

54 Slijedi da je drugi žalbeni razlog, koji su iznijeli žalitelji u predmetu C-13/13 P i koji je usmjeren protiv odgovora Općeg suda na tužbeni razlog koji su iznijeli tužitelji u prvostupanjskom postupku, žalitelji u predmetu C-12/13 P, dopušten.

55 Kao drugo, kada je riječ o osnovanosti drugog žalbenog razloga koji su iznijeli žalitelji u predmetu C-13/13 P, valja podsjetiti da je sukladno članku 48. stavku 2. Poslovnika Općeg suda iznošenje novih tužbenih razloga tijekom postupka zabranjeno osim ako se temelje na pravnim i činjeničnim elementima koji su otkriveni tijekom postupka.

56 U ovom slučaju i kako je spomenuto u točki 18. ove presude, s obzirom na to da je Sud u presudi AJD Tuna (EU:C:2011:153) presudio da je Uredba br. 530/2008 nevaljana, Opći sud je pozvao stranke u postupku da pisanim putem zauzmu stajalište o posljedicama koje proizvodi navedena presuda. U svojim su odgovorima tužitelji u prvom stupnju, žalitelji u predmetu C-12/13 P, sastavili tužbeni razlog koji se temelji na izvanugovornoj odgovornosti Unije zbog nezakonitog akta. Osobito su istaknuli da im je dozvola za ribolov do 23. lipnja 2008. koja je dana plivaricama tunolovkama koje plove pod španjolskom zastavom, dok su plivarice tunolovke koje plove pod grčkom, francuskom, talijanskom, ciparskom i malteškom zastavom morale prekinuti ribolov 16. lipnja 2008., nanijela stvarnu i izvjesnu štetu, a koja se sastoji u dijelu njihove kvote za 2008. koji nisu ulovili i prodali.

57 Kao prvo valja podsjetiti da je Opći sud u točkama 48. i 49. pobijane presude smatrao da su tužitelji u prvom stupnju, žalitelji u predmetu C-12/13 P, uobličili tužbeni razlog koji nije bio naveden u tužbi kojom se pokrenuo postupak i koji stoga čini novi tužbeni razlog u smislu članka 48. stavka 2. Poslovnika Općeg suda.

58 U tom pogledu, kada se radi o dopuštenosti tog tužbenog razloga, u točkama 53. i 54. pobijane presude Opći sud je ocijenio da presudu AJD Tuna (EU:C:2011:153), koju je Sud izrekao na datum koji je kasniji od onog kada je podnesena žalba, treba smatrati elementom koji omogućava podnošenje novog tužbenog razloga s obzirom na to da je navedena presuda izmijenila pravnu situaciju za vrijeme podnošenja tužbe. Zaista, Opći sud je utvrdio da je nakon presude AJD Tuna (EU:C:2011:153) Uredba br. 530/2008 bila poništena u cijelosti te je prestala, na temelju primjene presumpcije zakonitosti, proizvoditi pravne učinke.

59 Međutim valja istaknuti da u ovom slučaju obrazloženje Općeg suda polazi od pogrešnog čitanja presude AJD Tuna (EU:C:2011:153). Osobito, iz točaka 105. do 108. navedene presude proizlazi da je Komisija, odgađajući do 23. lipnja 2008. stupanje na snagu mjera zabrane ribolova samo za plivarice tunolovke koje plove pod španjolskom zastavom a da taj dodatni rok nije bio objektivno opravdan, povrijedila načelo nediskriminacije. Tako iz te ocjene Suda proizlazi da je presuda AJD Tuna (EU:C:2011:153), odbacivši sve druge razloge za utvrđenje ništavosti Uredbe br. 530/2008, tu uredbu proglasila ništavom samo u dijelu u kojem plivarice tunolovke koje plove pod španjolskom zastavom uživaju dodatni tjedan ribolova, zadržavajući valjanost datuma zabrane određenoga za druge plivarice, odnosno 16. lipnja 2008.

60 Suprotno ocjeni Općeg suda, slijedi da, s obzirom na to da je Uredba br. 530/2008 bila proglašena ništavom samo u mjeri u kojoj daje povoljniji tretman plivaricama tunolovkama koje plove pod španjolskom zastavom, donošenje presude AJD Tuna (EU:C:2011:153) ne čini novi pravni element koji se pojavio tijekom postupka pred Općim sudom. Naime, budući da je zabrana ribolova izrečena za plivarice tunolovke koje plove pod grčkom, francuskom, talijanskom, ciparskom i malteškom zastavom ostala valjana, navedena presuda je samo potvrdila pravnu situaciju koju su tužitelji u prvom stupnju, žalitelji u predmetu C-12/13 P, poznavali u trenutku kada su podnijeli tužbu.

61 Iz prethodno navedenoga slijedi da je Opći sud učinio pogrešku koja se tiče prava kada je ocijenio da objava presude AJD Tuna (EU:C:2011:153) predstavlja novi pravni element koji omogućava iznošenje novog tužbenog razloga tijekom postupka.

62 Međutim, valja podsjetiti da, ako obrazloženje presude Općeg suda otkrije povredu prava Unije, ali se izreka čini utemeljenom na drugim pravnim razlozima, takvo kršenje nije takvo da bi uzrokovalo ukidanje te presude (u tom smislu vidjeti presude FIAMM i dr./Vijeće i Komisija, EU:C:2008:476, t. 187. te Diputación Foral de Vizcaya/Komisija, C-465/09 P do C-470/09 P, EU:C:2011:372, t. 171.).

63 U ovom slučaju, iako je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je proglasio dopuštenim tužbeni razlog koji se temelji na izvanugovornoj odgovornosti Unije zbog nezakonitog akta, koji su naveli tužitelji u prvom stupnju, žalitelji u predmetu C-12/13 P, ta pogreška nije takva da bi uzrokovala ukidanje pobijane presude, s obzirom na to da je Opći sud u svakom slučaju odbio navedeni razlog kao neosnovan u točkama 55. do 66. pobijane presude.

64 S obzirom na prethodno navedeno, drugi žalbeni razlog koji su naveli žalitelji u predmetu C-13/13 P, iako osnovan, mora se odbiti kao razlog bez učinka (u tom smislu vidjeti presude Ojha/Komisija, C-294/95 P, EU:C:1996:434, t. 52. i FIAMM i dr./Vijeće i Komisija, EU:C:2008:476, t. 189.).

Prvi i drugi žalbeni razlog navedeni u predmetu C-12/13 P

Argumentacija stranaka

65 Svojim prvim žalbenim razlogom žalitelji u predmetu C-12/13 P ističu da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava u okviru ispitivanja postojanja izvanugovorne odgovornosti Unije zbog nezakonitog akta jer je u točkama 61. do 66. pobijane presude presudio da navedena šteta nije stvarna i izvjesna.

66 Drugim žalbenim razlogom žalitelji u predmetu C-12/13 P ističu da je Opći sud također počinio pogrešku u procjeni stvarnosti i izvjesnosti navedene štete jer nije utvrdio da ona proizlazi iz povrede prava vlasništva i slobodnog obavljanja profesionalne aktivnosti.

67 Komisija ističe da te žalbene razloge treba odbaciti kao nedopuštene, a u svakom slučaju odbiti kao neosnovane.

Ocjena Suda

68 Valja podsjetiti da je Opći sud, kako proizlazi iz točke 63. ove presude, počinio pogrešku koja se tiče prava kada je proglasio dopuštenim tužbeni razlog koji se temelji na postojanju izvanugovorne odgovornosti Unije zbog nezakonitog akta, koji tijekom prvostupanjskog postupka navode tužitelji u prvom stupnju, žalitelji u predmetu C-12/13 P.

69 Budući da je navedeni razlog trebao biti proglašen nedopuštenim, slijedi da valja odbiti prvi i drugi žalbeni razlog koje su žalitelji naveli u predmetu C-12/13 P kao razloge bez učinka u mjeri u kojoj se odnose na analizu Općeg suda u vezi s meritornim ispitivanjem istog razloga.

70 S obzirom na sve navedeno, žalbe žalitelja iz predmeta C-12/13 P i C-13/13 P treba odbiti u cijelosti.

Troškovi

71 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 1. istog poslovnika, koji se na temelju članka 184. stavka 1. tog poslovnika primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da je Komisija zatražila da žalitelji u predmetima C-12/13 P i C-13/13 P snose troškove te s obzirom na to da nisu uspjeli u postupku, treba im naložiti snošenje troškova.

Slijedom navedenoga, Sud (veliko vijeće) proglašava i presuđuje:

1. **Žalbe podnesene u predmetima C-12/13 P i C-13/13 P se odbijaju.**

2. **Gérardu Buonou, Jean-Lucu Buonou, Rogeru Del Ponteu, Sergeu Antoineu Di Roccou, Jeanu Géraldu Lubranou, Jeanu Lubranou, Jeanu Lucienu Lubranou, Fabriceu Marinu i Robertu Marinu nalaže se snošenje troškova u predmetu C-12/13 P, a Syndicat des thoniers méditerranéens, Marcu Carrenou, Jean-Louisu Donnarelu, Jean-Françoisu Floresu, Géraldu Jeanu Lubranou, Hervéu Marinu, Nicolasu Marinu, Sébastienu Marinu i Sergeu Antoineu Joséu Perezu nalaže se snošenje troškova u predmetu C-13/13 P.**

Potpisi